Landesbibliothek Oldenburg

Digitalisierung von Drucken

Jonstoni Historia Naturalis

Ioann. Ionstoni|| Historiae Natvralis|| De|| Exangvibvs|| Aqvaticis|| Libri IV||

Jonston, Jan

Heilbrunna, MDCCLXVII.

VD18 90529022

Illustration: Tab. XII. Cochlea caelata [...]

urn:nbn:de:gbv:45:1-11100

Visual Library

Tab. XII.
Cochlea cælata.
Cochlea rugaſa et umbilicata.
Cochlea Sarmotica.
Cochlea cælata cum ſuo operculo.
Cochlea cylindroides alter.
Cochlea olearia.
Cochlea echinophora Rond.
Cochlea cylindroides prior.
Limax marinus.
Cochleæ operculum
Cochleæ operculum.
Cochlea depreſſa.
Echinus ſpoliatus a ſuis ſpinis.
Echinus Spatagus, et Briſſus
Echinus integer
Echinus idem in duas partes diſſectus.

Generatio. *Ariſtot. l. 3. de Gener. l. 11.*

De *Ortu* non convenit inter authores. Solas ex omnibus teſtaceis in coitu cohaerentes videri, et vere ac autumno praegnantes apparere, ex Ariſtotele habemus. Geſnerus quoque Limaces coire, et ova parere candida, magnitudine oculorum lucii piſcis, iisque incubantes menſe Majo aliquando inveniri, audiviſſe ſe ſcribit. Albertus, et Porta ex limo, et putreſcentibus aquis vel rore oriri, et ideo breviore vita frui. Hyeme tantum oriri, quod Plinio placuit, vix veriſimile, cum eaſdem lactucis innaſci teſtetur, nos viciae ſciamus. Teſta detracta hebeteſcere, et proceſſu temporis in aureliam tranſire, ut eruca, atque immobilem vivere, ſed quidnam ex eo animalis pennati oriatur, compertum nondum eſſe, Maſſarii fide addimus. Terreſtres contractione et concuſſione corporis moventur.

Plin. H. N. l. 9. c. 51. Plin. H. N. l. 19. c. 10.

Uſus.

De *Uſu* earum in Cibis apud Romanos conſtat, ex ſuperioribus. An vero boni vel mali ſint ſucci, inter ſcriptores non convenit. Celſus boni ſucci eſſe prodit, nec intus vitiari; Galenus, etſi Graecis in menſa frequentes, ſed concoqui pertinaces, craſſioris ſucci, et quae ventriculo diutiſſime immorentur, ſolidius alimentum praeſtare, ſed tardius et paulatim concoqui. Archigenes inter ἀθρόως nutrientia, et ſyncopticis exhibenda reponit: ſed mendum, cum Mercuriali ſuſpicor, quod Aëtius, qui ad verbum tranſtulit cochleas omiſerit.

Galen. l. 3. de Alim. facult. c. 2.

Mercur. Var. lect. l. 1. c. 5.

Plinius nec veteres, nec recentes ori gratas eſſe reliquit. Fluviatiles et albas virus habere, ut et ſylveſtres. Alexandrinis ideo frequentiorem elephantiaſin, quod crebro ſalſamenta, limaces, quidam et aſininas carnes comedunt, ſi Coelio Rhodigino, et Galeno credimus. Mathiolo quae in apricis degunt locis, et odoratis victitant herbis, iis quae in opacis et paluſtribus degunt, praeſtant. Dioſcorides terreſtres ſtomacho utiles eſſe, nec facile corrumpi ſcribit. Optimas Sardonicas, Africanas, Aſtypaleicas, et quaeque in Sicilia ac Chio gignuntur, quaeque in Liguriae Alpibus, pomatiae, cognominantur. Marinas facile excerni: fluviatiles virus olere; quae vepribus frutetisque glutinatae cohaerent, quas ſeſilos vocant, ventrem ex ſtomachum turbare, addit.

Dioſcor. M. M. l. 2. c. 8.

Marcellus earum uſum penitus improbat. Apud Apitium lacte et pulte paſtas invenies. *In Medicina* frequens earum *uſus*. In capitis dolore, caput praeciſum de collo ſuſpenditur. Earundem pinguedine capilli multiplicantur. Integrae pro febris amuleto, de collo ſuſpenſae commendantur. Oculis caligantibus Africanas combuſtas et tritas, Marcellus Empiricus commendat; auribus dolentibus, cum oleo nardino aut roſaceo fervefactas Aſclepiades; cum hordeo decoctas Villanovanus. Cartilagines, carnem earum, glutinare, Hollerius prodidit; nervos Dioſcorides. Tagautius emplaſtro ad maturanda oedemata adhibet. Sanguinis e naribus fluxum conciſae ex aceto ſiſtunt. Cum melle et felle bovis miſtae, anthraces maturant et rumpunt. Tritae cum ſuis volutis hydropicorum aquas exſugunt.

Aqua ex Cochleis deſtillata, hecticam febrem ad uncias ſex ſumpta tollit; maculas oculorum, cum fimo lacerti, corallio rubeo, et ſaccaro deſtillata, abolet: clavos et verrucas, reſectas, menſe Majo vel Octobri detracta et inſtillata ſanat. Pollen de teſtis limacum inanibus contritis fiſſuras manuum pedumque inſperſus tollit, etc. Plura vide in Aldrovando.

Differentiae.

Jam de *Differentiis* dicendum eſt. Multiplex autem ipſarum eſt varietas, magnitudinem, figuram, colorem, regionem, victum, vitam, et alia, ſi ſpectemus, ſunt nigrae, albae, rufae, varinae, nudae, tectae. Adhaerent fico, lauro, aſphodelo, carduis, aut foliis gregatim.

Aelian. H. A. l. 11. c. 21.

In mari rubro, maximam, teſta purpurea, cum ſpira in medio, mira colorum varietate, inveniri, ſcribit Aelianus. Sertum, inquit, diceres, ſummo artificio et ornatu contex-

Landesbibliothek Oldenburg